

پرو توکول

پنجمین جلسه کمیسیون بین الحكومتی همکاری های مشترک
اقتصادی، تجاری، اجتماعی، تکنیکی، علمی و فرهنگی
بیان

جمهوری اسلامی افغانستان
و
جمهوری تاجیکستان

پنجمین جلسه کمیسیون مشترک همکاری های اقتصادی، اجتماعی و تکنیکی بین دولت جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان بتاریخ ۲۲ - ۱۲/۲۲/۱۳۹۲ هجری شمسی مطابق ۱۴ - ۱۴/۰۳/۲۰۱۴ میلادی در شهر دوشنبه مرکز جمهوری تاجیکستان دایر گردید.

ریاست هیأت جانب افغانی را جلالتمآب عبدالهادی (ارغندیوال) وزیر اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان و ریاست هیأت جانب تاجیکی را جلالتمآب خیرالله عصا زاده وزیر نقلیات جمهوری تاجیکستان به عهده داشتند.

ترکیب اعضای هیأت هر دو جانب در ضمیمه های (۱) و (۲) ملاحظه گردد.

طرفین در مورد بعضی از مواد پرو توکول های سومین و چهارمین اجلاس کمیسیون همکاری های مشترک اقتصادی، تجاری، اجتماعی و تکنیکی که قبلاً بین هر دو کشور به امضای رسیده است ولی تا هنوز تطبیق نگردیده به تحقق آن ها تأکید ورزیدند.

جلسات کمیسیون در فضای دوستانه و حسن نیت که بیانگر سنت های مشترک دو کشور می باشد برگزار گردید و طرفین در مورد توسعه و انکشاف طویل المدت همکاری های دو جانبه بخصوص در بخش های تجارت، گمرکات،

ستاره دایریشن ، انرژی و آب، ترانسپورت و زیربنای های ترانسپورتی، مخابرات، زراعت، معارف، اطلاعات و فرهنگ و صحت بحث و گفتگو نمودند که در زمینه توافقات ذیل به عمل آمد:

I- در عرصه همکاری های اقتصادی و تجاری

جانبین بر توسعه صادرات و واردات و انکشاف روابط تجاری و اقتصادی با حمایت از سکتور خصوصی و جلب سرمایه گذاری تأکید نمودند.

جانبین به منظور رشد همکاری در ساحه تجارت به توافقات ذیل رسیدند:

۱. همکاری های عملی سودمند در نقاط مرزی،
۲. فراهم آوری شرایط مساعد با استفاده از امیازات در مناطق آزاد تجاری جمهوری تاجیکستان
۳. بررسی، استحکام و حمایت از فعالیت های کمیسیون مشترک بین دولتی در زمینه ایجاد، تأسیس و رشد بازارهای بین مرزی، میان ولایت بدخشنان جمهوری اسلامی افغانستان و ولایت خودمختار کوهستان بدخشنان جمهوری تاجیکستان، ولایات تخار و کندز جمهوری اسلامی افغانستان و ولایت ختلان جمهوری تاجیکستان.
۴. طرفین روی همکاری های اطاق های تجارت و صنایع دو کشور در موارد ذیل تأکید نمودند:
 - (۱) پلان کاری برای تدویر نمایشگاه ها در سال ۲۰۱۴ را تهیه و ترتیب نموده، و در زمینه میان ادارات مربوطه تبادل معلومات نمایند.
 - (۲) تبادله منظم معلومات راجع به پلان کاری بخش خصوصی و ایجاد دیتابیس و گنجانیدن آن در سایت های اینترنتی مربوطه به منظور ارسال به تمامی طرف های ذیدخل.
۵. طرفین بر تدویر نمایشگاه ها، کنفرانس ها و سمینارها به منظور رشد و انکشاف تجارت و همکاری های اقتصادی میان هر دو کشور تأکید نمودند.
۶. طرفین روی گسترش همکاری های بین مرزی به منظور سرعت بخشیدن حمل و نقل، اموال تجاری و ترانزیتی، دریافت و پرداخت تکس ها بر اساس عمل بالمثل تأکید نمودند.
۷. طرفین موافقه نمودند که یک کمیسیون دو جانبه تمام مشکلات و موانع را که در عرصه تجارت و ترانزیت وجود دارد، به زودترین فرصت در نقاط مرزی شیرخان بندر و پنج پایان بررسی نموده و از نتایج، کمیسیون مشترک را از مباری دیپلماتیک مطلع سازند.
۸. طرفین روی ماده سازی فعالیت های متబین خصوصی به منظور تشویق سرمایه گذاری موافقه نمودند.

۹. نهایی سازی موافقنامه سه جانبی ترازیتی میان جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری تاجیکستان و جمهوری اسلامی پاکستان در جریان سال جاری (۲۰۱۴).
۱۰. بورسی مسروده موافقنامه سه جانبی ترازیتی میان کشورهای جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری تاجیکستان و جمهوری مردم چین.

II- در عرصه ستندرد دایزیشن:

طرفین به عملی کردن مقاد تفاهمنامه مؤرخ ۱۳۸۹/۸/۳ مطابق ۲۰۱۰/۱۰/۲۵ مبنی بر توسعه همکاری‌ها بین ادارات ستندرد دو کشور در ساحه ستندردسازی، سرتقیکت «تصدیقنامه» و میترولوژی تأکید نمودند.

III- در عرصه انرژی و آب :

الف. در بخش انرژی:

۱. همکاری دو جانبی در مورد تمدید خط انتقال برق ۱۱۰ کیلووات (در حجم ۲۲۰ کیلووات) به طول (۱۹۵) کیلومتر از سلطان اشکاشم تا شهر فیض آباد افغانستان و تمدید خط انتقال برق ۱۱۰ کیلووات (در حجم ۲۲۰ کیلووات) به طول ۱۲۰ کیلومتر از شهر خاروغ تا شهر اشکاشم جمهوری تاجیکستان.
۲. همکاری همه جانبی در مورد تطبیق پروژه CASA-1000 که تجارت انرژی برق را فی مابین کشور های قرغزستان ، تاجیکستان ، افغانستان و پاکستان مساعد می سازد موافقه و تأکید بر تسریع پیشبرد امور مربوطه به آن.
۳. مطالعه امکانات ساختمان لین انتقال برق ولتاژ بلند ۵۰۰ کیلوولت از جمهوری تاجیکستان از طریق جمهوری اسلامی افغانستان به ترکمنستان.
۴. همکاری های همه جانبی و دوامدار در مورد بهره برداری لین انتقال 220kv سنگ توده تاجیکستان الى پلخمری افغانستان (هر دو کشور به داخل خاک خودش).
۵. همکاری های همه جانبی و دوامدار در مورد بهره برداری لین انتقال 110kv سب استیشن گران تاجیکستان الى سب استیشن های ولایت کندز افغانستان (هر دو کشور به داخل خاک خودش).
۶. همکاری همه جانبی روی تمدید لین انتقال انرژی برق 500 kv از جمهوری تاجیکستان از مسیر کشور جمهوری اسلامی افغانستان به کشور جمهوری اسلامی ایران.
۷. تسریع همکاری های مشترک بین طرفین در بخش اکشاف منابع آبی از جمله مطالعات مشترک پروژه دشت جم.

ب. در بخش آب:

۱. کمیسیون بر پیگیری و اجرای معاد موافقنامه بین حکومت جمهوری اسلامی افغانستان و حکومت جمهوری تاجیکستان در رابطه به همکاری در ساحه های اکشاف و اداره منابع آبی در دریای پنج و آمو (مؤرخ ۲۵ اکتوبر سال ۲۰۱۰) تأکید نموده، ناسیس کمیسیون های فرعی ذیربسط را تحت ریاست وزارت انرژی و آب جمهوری اسلامی افغانستان و وزارت انرژی و ذخایر آب جمهوری تاجیکستان جهت حل مسائل وابسته به تحکیم سواحل در امتداد دریای پنج و آمو، همچنان ایجاد گروه های کاری در رابطه به مانیتورنگ ذخایر آب و محیط زیست، همچنان ترتیب برنامه کاری آن ها را موافقه کردند.
 ۲. همکاری در عرصه های دریا و لوزی از جمله تبادل آمار و ارقام های دریا و لوزی.
 ۳. تحکیمات سواحل دریاها در محدوده مرز آبی مشترک بین هر دو کشور به منظور مصوّن ساختن هر دو طرف سواحل دریای پنج - آمو موافق نموده و روی ایجاد گروپ کاری مشترک به منظور ثبت علایم سرحدی تخریب شده و بعد از آن، انجام امور تحکیمات سواحل دریای مذکور همزمان به هر دو طرف سواحل تأکید نمودند.
- همکاری همه جانبه در ایجاد گروپ کاری به منظور ثبت علایم سرحدی تخریب شده دو طرف سواحل دریای آمو.

IV- در بخش نفت و گاز

۱. طرفین توافق نمودند تا در بخش های تفحص نفت و گاز میان همدیگر همکاری نمایند.

V- در عرصه معادن:

۱. اشتراک شرکت های افغانستان و تاجیکستان در عرصه کار کرد معادن طبق قوانین طرفین.

VI- در عرصه ترانسپورت و زیربنای ترانسپورتی:

در بخش ترانسپورت

۱. طرفین روی ایجاد کمیسیون دائمی مشترک تخصصی همکاری های ترانسپورتی و ترانزیتی جهت حل مشکلات و مسائلی که از ناحیه فوق بروز می کند، موافقه نمودند.

۲. جانبین تقویت همکاری ها را در راستای احداث راه آهن در مسیر تاجیکستان - افغانستان و ترکمنستان (کلمخوز آباد - پنج پایان - شیرخان بندر - کندز - خلم - مزار شریف - اندخوی) تأکید نمودند.

۳. با تقدیمی جانب تاجیکستان مسیر بشکست از طریق کلدار - حیرتان - اسلام پنجه - کلفت به منظور تمدید خط و احداث راه آهن با در نظرداشت امکانات مالی و تأمین آموزش مسلکی کارشناسان ساحه مورد مطالعه دو طرفه فرار گیرد.

۴. جانبین روی ایجاد خط السیر بین المللی مسافربری میان هر دو کشور در استقامت های (قرغان تبه لی کندز - کندز لی قرغان تبه)، دوشنبه - کابل و کابل - دوشنبه توافق نمودند.

شرکت های مسافربری هر دو کشور از این مسیر بر اساس عمل بالمثل استفاده می برند.

۵. جانبین توافق نمودند تا در صدور رخصتname (روپاس) با هم در حمل و نقل بین المللی بر اساس فواین ناگفته جانبین با عمل بالمثل همکاری همه جانبی نموده توجه مقامات امنیتی هر دو کشور را غرض تأمین امنیت حمل و نقل جلب می نمایند.

۶. طرفین به منظور رشد تجارت و حمل نقل آبی در بندرهای کاکل (فرخار) و آی خانم (تخار) از وسایط نقلیه آبی بر اساس عمل بالمثل استفاده می نمایند.

VI- همکاری در عرصه گمرک:

۱. امضای موافقتنامه بین حکومت جمهوری اسلامی افغانستان و حکومت جمهوری تاجیکستان در رابطه به همکاری در ساحه گمرک، جانبین به منظور آغاز بحث راجع به این موافقتنامه به زودترین فرصت نشست می نمایند.

VII- در عرصه زراعت و مالداری

۱. همکاری های دو جانبی در موارد کنترول و نظارت امراض نباتی و حیوانی و مبارزه علیه ملخ و حشرات مضره در مناطق سرحدی دو کشور.

۲. همکاری در ساحه زراعت، منجمله باغداری و پرورش تخم های اصلاح شده بدري.

۳. همکاری در ساحه مالداری و پرورش زنبور عسل.

۴. همکاری در عرصه میکانیزه شدن زراعت و تکنالوژی جدید در مورد استفاده مؤثر از زمین و آب، جهت بلند بردن حاصلات زراعتی.

۵. همکاری در ساحه تحقیکی و تبادله ماشین آلات و تجهیزات زراعتی.
۶. همکاری در عرصه و ترنسفر.
۷. همکاری در عرصه آموزش متخصصین و تبادل تجارب علمی.

VIII- در عرصه اطلاعات و فرهنگ

جانب ها پاراف نمودن طرح موافقنامه بین الحکومتی را در رابطه به همکاری در ساحه فرهنگ، هنر و نشریه ها (صوتی، تصویری و چاپی) موافقه نمایند:

- ادامه گسترش همکاری های هنری، مخصوصاً هنر موسیقی و تیاتر
- زمینه سازی برای اشتراک هنرمندان و فرهنگیان هر دو کشور به مناسبت های فرهنگی (فستیوال ها، نمایشگاه ها)

طرف ها در عرصه نشرات چنین موافقه نمودند:

- ایجاد همکاری ضروری و تبادل معلومات از طریق کارشناسان و همکاری تحقیکی در بخش رسانه های نشریاتی و چاپی

IX. همکاری در ساحه جوانان و توریزم

الف: در عرصه امور جوانان :

۱. زمینه سازی برای گسترش روابط جوانان دو کشور توسط برگزاری جلسات مشترک، ملاقات ها، ایجاد انجمان ها، برگزاری هفته دوستی و همکاری سازمان های ساحه جوانان

ب: در عرصه توریزم :

طرفین برای توسعه همکاری در ساحه توریزم در چارچوب موافقنامه بین حکومات جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان در رابطه به همکاری در عرصه توریزم جهت اتخاذ تدابیر ذیلاً موافقه نمودند:

۱. توسعه مناسبات سیاحتی بین واحد های تجارتی - اقتصادی
۲. تشویق سکتور خصوصی و فرآهم نمودن شرایط مساعد برای شرکت های سیاحتی بین دو کشور تا به طور مشترک کار نمایند.
۳. معرفی آثار تاریخی، فرهنگی، نگارستان ها، مناطق مختلف کشورهای همدیگر در چهار فصل سال از لحاظ آب و هوای توسط نشريات، تبلیغات، نوشه ها و کارت های پستی.

X-در عرصه معارف و علوم

الف. در عرصه معارف و علوم

ظرفین در عرصه معارف و علوم به طور ذیل به موافقه رسیدند:

۱. گسترش همکاری های مستقیم بین مؤسسات تحصیلات عالی مسلکی جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان.
۲. پذیرش شهروندان جمهوری اسلامی افغانستان در مؤسسات تحصیلات عالی مسلکی جمهوری تاجیکستان طبق بورسیه های تحصیلی بر اساس موافقنامه های دوجانبه بین وزارت معارف و علم جمهوری تاجیکستان و وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان.
۳. شهر و ندان جمهوری اسلامی افغانستان که بر اساس بورسیه های تحصیلی دوره های لیسانس، تخصص و ماستری، شامل تحصیل می شوند، قبل از آغاز تحصیل برای مدت شش ماه در مؤسسات تحصیلات عالی جمهوری تاجیکستان به آموزش رسم الخط سریلیک و قواعد زبان روسی (به طور رایگان) می پردازند.
۴. جمهوری تاجیکستان برای تحصیل شهر و ندان جمهوری اسلامی افغانستان در مؤسسات تحصیلات عالی مسلکی شهر دوشنبه، ولایت مختار کوهستان بدخشن، ولایت های سغد و ختلان شرایط مساعدت را فراهم می سازد.
۵. برگزاری کنفرانس های علمی، سمینارها، ورکشاپ ها و تحقیقات علمی در عرصه های حفظ مشترکات ادبی، فرهنگی، تاریخی و باستانی دو کشور در سطح مؤسسات تحصیلات عالی مسلکی.

ب: همکاری دوچاره در زمینه تقویت کدرها و متخصصین در بخش های مورد نیاز:

۱. بر اساس نقاطی جانب افغانستان، جانب تاجیکستان در زمینه تقویت کدرها و متخصصین در بخش های مورد نیاز، از جمله متخصصین راه آهن اظهار آمادگی نمود.
۲. نحوه تطبیق بند فوق در زمان مناسب توسط جانبین تحت غور و بررسی قرار گرفته، زمان تدویر آن تعیین می گردد.

XI-در عرصه صحت

۱. تقویت همکاری ها در ساحت عرضه خدمات مخصوص طبی چون پیوند گرده ها، مفرز استخوان فقرات پیوند مفاصل برای مریضان افغان در مؤسسات طبی جمهوری تاجیکستان.

۲. ایجاد راه کارهای دو جانبه، جهت پیگیری بیماری های ساری (مطابق قوانین بین المللی IHR-2005) از جمله امراض خطرناک چون ملاریا و امراض که توسط واکسین کنترول می شود.
۳. تبادل معلومات مسلکی در موارد جلوگیری از شیوع امراض ساری در هر دو کشور.
۴. راه اندازی برنامه های آموزشی تخصصی و تبادل تجارت در بخش های صحبت عامه، حمایت صحي طفل و مادر و طب دندان برای دکتوران افغانی؛ در مؤسسات طبی و تعلیمی جمهوری تاجیکستان.
۵. تفاهمنامه همکاری که در ساحه صحبت بین وزارت صحبت عامه اداره انتقالی افغانستان و وزارت تندرستی جمهوری تاجیکستان به تاریخ ۱۸/۰۵/۲۰۰۵ به امضای رسیده بود، با درنظرداشت نیازمندی ها، طرفین طی پروتوكول ضمیمه بی، به آن تعديل و یا افزایش وارد نماید.

XII. در عرصه بیمه:

۱. ایجاد روابط همکاری در ساحه فعالیت های بیمه ای بر بنیاد یک سند حقوقی .
۲. ایجاد تسهیلات هر چه بیشتر در فلمرو هر دو کشور در زمان بروز مشکلات در عرصه بیمه بخاطر حل و فصل آن.
۳. تبادل تجارت بیمه ای.
۴. ارتقای ظرفیت کارمندان در عرصه بیمه.
۵. ترویج و اکشاف فعالیت های بیمه ای .

XIII - زمینه معیاری حقوقی

جانبهای به موافقه رسیدند، که با نظرداشت اهمیت گسترش بیشتر روابط اقتصادی بین کشورهای ما سند های زیرین هر چه زودتر موافقه و به امضای بررسند:

- موافقنامه بین حکومت جمهوری تاجیکستان و حکومت جمهوری اسلامی افغانستان در باره همکاری در ساختمان و استفاده لوله گاز افغانستان-تاجیکستان؛
- موافقنامه بین جمهوری تاجیکستان و جمهوری اسلامی افغانستان در ساحة فرهنگ، هنر، نشریه ها (صوتی، تصویری، چاپی)؛
- موافقنامه بین حکومت جمهوری تاجیکستان و حکومت جمهوری اسلامی افغانستان در رابطه به همکاریها و مباری بین همدیگر در فعالیت گمرکی؛

- موافقنامه سه جانبی تجارت ترانزیتی بین تاجیکستان، افغانستان و پاکستان؛
- موافقنامه بین جمهوری تاجیکستان و جمهوری اسلامی افغانستان در رابطه به تشویق و حفظ و حمایت متقابل سرمایه‌گذاری؛

XIV-در عرصه مخابرات

طرفین در عرصه مخابرات همکاری‌ها را توسط شرکت‌های دولتی بیشتر تقویت و توسعه بخشد و به موارد ذیل به توافق رسیدند:

۱. بمنظور ارتقای ظرفیت ارتباطات مخابراتی بین دو کشور و جلب ترانزیت مخابرات کشور‌های منطقه از طریق شبکه فایبر نوری.
۲. بهبود و توسعه هر چه بیشتر خدمات پستی.
۳. عرضه خدمات اینترنتی به قیمت مناسب بطور ترانزیت مستقیم به جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان.
۴. اقدامات ضروری در فضت کنترول و جلوگیری از پخش امواج مخابراتی در ساحات مرزی دو کشور.
۵. توافق در مورد ترانزیت و ترافیک مخابراتی به یک کشور سومی.

طرفین موافقه نمودند که ششمین جلسه کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی، اجتماعی و تکنیکی بین دولت جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان در سال ۲۰۱۵ در شهر کابل برگزار گردد.

تاریخ دقیق برگزاری جلسه بعدی کمیسیون از مجاری دیپلماتیک تعین میگردد.

این پروتوكول بتاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۳ هجری شمسی مطابق ۲۰۱۴/۰۲/۱۴ میلادی در شهر دوشنبه در دو نسخه اصلی به زبان‌های دری و تاجیکی که هر دو اعتبار مساوی دارد، به امضای رسید.

از جانب جمهوری تاجیکستان

از جانب دولت جمهوری اسلامی افغانستان